

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Cichosz

KGP- 4100-07-01/2013
P/13/049

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/049 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 64 Główny Urząd Miar
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki Skarbu Państwa i Prywatyzacji
<i>Kontroler</i>	Marzena Antoniak, upoważnienie do kontroli nr 85014 z dnia 16 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Główny Urząd Miar
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Janina Maria Popowska, Prezes (dowód: akta kontroli str.14)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 64 Główny Urząd Miar.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2012² dochody w części 64 zostały zrealizowane w 99,80%. Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W Głównym Urzędzie Miar podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa.

Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 127 108 tys. zł.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 69,3% zrealizowanych w części 64 wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo, a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Dysponent części 64 budżetu państwa zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (ufp) prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości nie miały negatywnego wpływu na realizację budżetu. Polegały na niezapłaceniu w wymaganym terminie zobowiązań roku bieżącego na kwotę łączną 2,6 tys. zł przez jednostkę podległą Prezesowi GUM, tj. Okręgowy Urząd Miar (OUM) w Łodzi. Zobowiązania uregulowano w 2013 r., 3 i 5-go dnia po terminie wymagalnym.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 64 GUM została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na rok 2012 dochody budżetu państwa w części 64 zostały zaplanowane w kwocie 65 832 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 65 703,5 tys. zł, tj. 99,8% kwoty planowanej, głównie z tytułu legalizacji przyrządów pomiarowych, opłat za punkty legalizacyjne, zezwoleń i egzaminów na tachografy oraz zaświadczeń i opłat za badanie i cechowanie wyrobów z metali szlachetnych w § 0690 Wpływy z różnych opłat (47 506,4 tys. zł) oraz z tytułu wzorcowania przyrządów pomiarowych, ekspertyz, wzorców, szkoleń w zakresie pomiarów i oceny zgodności przyrządów pomiarowych w § 0830 Wpływy z usług (17 457,9 tys. zł). Na niższe od przewidywanego wykonanie planu dochodów wpływ miał spadek liczby i masy badanych i oznaczanych sztuk wyrobów z metali szlachetnych przez urzędy probiercze. Wynikał on: ze zmiany przepisów ustawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. Prawo probiercze⁴, z kryzysu ekonomicznego w branży jubilerskiej, z coraz większego napływu wyrobów oznaczonych cechami probierczymi innych krajów Unii Europejskiej, uznawanymi na terenie RP, oraz wyrobów oznaczonych cechami Konwencji o kontroli i cechowaniu wyrobów z metali szlachetnych.

(dowód: akta kontroli str.331-333, 456-462, 688-691,720-730)

Największy udział w dochodach wynoszący 72,3% stanowiły dochody w § 0690 Wpływy z różnych opłat uzyskane w dziale 750 Administracja publiczna, z tego w rozdziale 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – 5 481,3 tys. zł i w rozdziale 75007 Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej – 42 025,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 331-333, 456-462, 688, 720-730)

Na koniec 2012 r. w części 64 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 6 655,1 tys. zł, w tym zaległości stanowiły 6 507,5 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 926,8 tys. zł, a zaległości wyższe o 779,4 tys. zł. Powodem zwiększenia kwoty zaległości było nieterminowe regulowanie należności przez kontrahentów. Działania windykacyjne wobec podmiotów zalegających z wnoszeniem należnych budżetowi dochodów były prowadzone na bieżąco. W związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2002 r. Prawo o miarach⁵, w 2012 r. wystawiono w GUM 65 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 642,9 tys. zł (z tego zapłacono 31 na kwotę 326,2 tys. zł) oraz 21 upomnień na kwotę łączną 50,3 tys. zł (z tego zapłacono 18 na kwotę 39,7 tys. zł). W związku z art. 25 ustawy Prawo o miarach, w 2012 r. wystawiono w GUM 202 przypomnienia o braku regulowania należności na kwotę łączną 220,9 tys. zł (z tego uregulowano 181 na kwotę 196,9 tys. zł) oraz 60 ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty na kwotę łączną 51,5 tys. zł (z tego uregulowano 43 na kwotę 30,9 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 3-26, 331-336, 458, 720-730)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

⁴ Dz. U. Nr 92, poz. 529.

⁵ Dz. U. z 2004, Nr 243, poz. 2441 ze zm.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 64 zostały zaplanowane w wysokości 127 510 tys. zł. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa wyniosły 127 606 tys. zł⁶, tj. 100,08% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej, z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków, tj.: analizę potrzeb komórek organizacyjnych przez komórki koordynujące oraz akceptację planów rzeczowo-finansowych przez Kierownictwo GUM, zgodnie z obowiązującą w GUM Procedurą Ogólną „Planowanie budżetowe”.

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zwiększone per saldo o kwotę 105,2 tys. zł środkami z rezerw celowych budżetu państwa⁷, tj. o:

- 58,6 tys. zł, z przeznaczeniem na projekt JRP IND02 EMINDA, realizowany w ramach Europejskiego Programu Badań w Metrologii (EMRP),
- 44,5 tys. zł, z przeznaczeniem na projekt Meteomet ENV07 realizowany w ramach EMRP,
- 2,1 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatków służby cywilnej (wraz z pochodnymi) dla 2 pracowników służby cywilnej przewidzianych do mianowania z dniem 1 grudnia 2012 r., zatrudnionych w Centrali GUM i w OUP w Warszawie.

Z przyzanych rezerw celowych w kwocie 105,2 tys. zł wykorzystano 100,9 tys. zł, tj. 95,95%. Przyczynami niepełnej realizacji wydatków były: mniejsza liczba przepracowanych godzin, mniejsza liczba uczestników spotkań w ramach projektów, niższe koszty zakupu dwóch przyrządów pomiarowych. W wyniku badania wykorzystania przez GUM środków przeniesionych z rezerw celowych w kwocie 100,9 tys. zł (tj. 100% ogólnej kwoty wydatków poniesionych ze środków przeniesionych z rezerw celowych) ustalono, że zwiększenia te wynikały z potrzeb jednostki i przeznaczone zostały na realizację zadań statutowych.

(dowód: akta kontroli str. 3-730)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Zgłoszone przez dysponenta części 64 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia środków na wydatki majątkowe przeznaczone na zakupy stanowisk i elementów wyposażenia stanowisk pomiarowych, przyrządów kontrolno-pomiarowych do czynności metrologicznych oraz na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem urzędu.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 64 wydatki wyniosły 127 108 tys. zł, tj. 99,60% planu po zmianach⁸. Przyczyny rozbieżności były następujące: nie wykorzystano wszystkich środków na

⁶ Kwota wydatków zgłoszona przez GUM w 2011 r. do projektu budżetu (127 606 tys. zł) została w 2011 r. zwiększona o 29 tys. zł (tj.: o 2 tys. zł przez Ministra Obrony Narodowej na wydatki obronne, o 14 tys. zł na wydatki dla pracownika zatrudnionego w Centrali GUM, który otrzymał mianowanie z dniem 1 grudnia 2010 r., o 13 tys. zł na wydatki dla pracownika zatrudnionego w OUM Poznań, który otrzymał mianowanie z dniem 1 grudnia 2011 r.) oraz zmniejszona o 125 tys. zł z tytułu „zamrożenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych” na poziomie roku 2011.

⁷ Z części 83, dział 758, rozdział 75818, §4810, na podstawie 5 decyzji Ministra Finansów z dnia: 13 marca 2012 r. (40,6 tys. zł), 18 maja 2012 r. (13 tys. zł), 26 października 2012 r. (5 tys. zł), 26 października 2012 r. (44,5 tys. zł), 1 grudnia 2012 r. (2,1 tys. zł).

⁸ Wydatki po zmianach wyniosły 127 615,2 tys. zł.

poходne od wynagrodzeń ze względu na absencję chorobową pracowników większą niż w roku poprzednim, zmniejszyły się planowane wpłaty na PFRON z powodu zatrudnienia pracownika z niepełnosprawnością, nie wydatkowano planowanej kwoty na zakup komputerów z powodu niezrealizowanego przetargu anulowanego przez Centrum Usług Wspólnych, nie zrealizowano zaplanowanych zakupów gazów technicznych z powodu braku dostawy w okresie międzywiątecznym, wystąpiło mniejsze zużycie energii cieplnej, obniżyły się wydatki na usługi pocztowe ze względu na mniejszą ilość korespondencji i wydatki na podróże służbowe z tytułu zakupu tańszych biletów lotniczych, zmniejszyły się wydatki na naprawę urządzenia pomiarowego wynikające z różnic kursowych.

W porównaniu do 2011 r. wydatki były wyższe o 165,7 tys. zł, tj. o 0,13%. Najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 750 Administracja publiczna (stanowiły 99,99% wydatków ogółem w części 64) i wyniosły 127 106 tys. zł, tj. 99,60% planu po zmianach. Dotyczyły one przede wszystkim wynagrodzeń (§§ 4010, 4020 i 4040) – 83 092,8 tys. zł, pochodnych od wynagrodzeń i PFRON (§§ 4110, 4120, 4140) – 16 202,1 tys. zł oraz zakupu materiałów i wyposażenia (§ 4210) – 4 948,5 tys. zł.

Realizacja wydatków budżetowych części 64 według grup ekonomicznych ujętych w ustawie budżetowej na 2012 r. była następująca: świadczenia na rzecz osób fizycznych – 354,3 tys. zł, wydatki bieżące – 120 117 tys. zł, wydatki majątkowe – 6 636,4 tys. zł, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 103,1 tys. zł.

Wydatki na utrzymanie urzędu obsługującego Prezesa GUM wyniosły 31 245 tys. zł i stanowiły 24,58% wydatków w części.

Badaniem objęto wydatki w wysokości 88 117,1 tys. zł⁹, tj. 69,32% wydatków części 64. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Główny Urząd Miar dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami.

Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wydatki majątkowe (m.in. na zakupy: zestawu do pomiarów spektrofotometrycznych, systemu kalibracyjnego do wzorcowania kalibratorów akustycznych i mikrofonów pomiarowych, wzorcowego trójfazowego licznika energii elektrycznej wraz z systemem akwizycji danych, chromatografu gazowego do analiz mieszanin gazowych, urządzenia do analiz czystości wzorcowych substancji chemicznych metodą chromatografii jonowej, łaźni viskozymetrycznej z wyposażeniem, czujników temperatury, mikrowagi wraz z oprogramowaniem do wzorcowania pipet, teraomierza, stołu laboratoryjnego dla stanowisk pomiarowych, zestawu do pomiaru pojemności elektrycznej, rezerwowych urządzeń sieciowych) oraz wydatki bieżące (m.in. na: kursy językowe, składki członkowskie z tytułu przynależności do organizacji międzynarodowych, podróże służbowe, remonty pomieszczeń w siedzibie GUM, wzorcowanie przyrządów pomiarowych i ich naprawę, usługi telekomunikacyjne i pocztowe). Dokonane przez GUM zakupy umożliwiły realizację zadań statutowych Prezesa GUM wynikających z ustawy Prawo o miarach. Wydatki majątkowe umożliwiły modernizację stanowisk pomiarowych, dostosowanie państwowego wzorca jednostki miary licznosci materii do wymogów światowych, objęcie usługami wzorcowania nowych przyrządów pomiarowych, zapewnienie ciągłości wykonywania usług w zakresie wysokich rezystancji, budowę systemu porównań wewnętrznych państwowego grupowego wzorca jednostki miary pojemności elektrycznej, zwiększenia bezpieczeństwa danych i dostępności usług w sieci.

Kontrolą objęto jedno postępowanie o zamówienie publiczne na kwotę 138,2 tys. zł, w trybie z wolnej ręki. Zamówienie dotyczyło naprawy aktywnego masera wodorowego – atomowego wzorca czasu i częstotliwości. Na realizację umowy wydatkowano 121,6 tys. zł. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionego zamówienia stwierdzono, że zostało przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowania, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły nieterminowe płatności za dostarczone usługi.

⁹ Zbadano wydatki na kwotę 88 117,1 zł (tj. wydatki na wynagrodzenia - 83 092 tys. zł, wydatki na realizację programów UE - 97,8 tys. zł oraz wydatki wylosowane metodą MUS - 4 927,3 tys. zł).

¹⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

Zrealizowane wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 120 117 tys. zł, tj. 99,59% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 1 660,2 tys. zł, tj. o 1,38%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (81,7%) stanowiły wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń oraz zakupy towarów i usług. Wydatki na wynagrodzenia¹¹ wyniosły 83 093 tys. zł i w porównaniu do 2011 r. wzrosły o 686 tys. zł. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w odniesieniu do roku poprzedniego wynikał głównie z: wypłaty nagrody jubileuszowej dla wiceprezesa GUM, wzrostu składki na ubezpieczenie rentowe od lutego 2012 r., wzrostu wynagrodzeń osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń spowodowanego wysoką absencją chorobową. Planowane wydatki na wynagrodzenia nie zostały przekroczone.

Wydatki na wynagrodzenia zaplanowane w ustawie budżetowej na 2012 r. (86 165 tys. zł) były wyższe od wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2011 r. (86 142 tys. zł) z powodu zwiększenia środków na wynagrodzenia i dodatkowe wynagrodzenie roczne dla dwóch urzędników służby cywilnej zatrudnionych w GUM, mianowanych od grudnia 2010 r. i grudnia 2011 r.

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zleceń i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie¹² w 2012 r. w części 64 wyniosło 1615 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 18 osób. Różnice wystąpiły w dwóch grupach:

- osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń (status 01), zmniejszenie o 17 osób;
- członkowie korpusu służby cywilnej (status 03), zmniejszenie o 6 osób w rozdziale 75001 i zwiększenie o 5 osób w rozdziale 75007.

Zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia spowodowane zostało długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi, urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi.

Przeciętne wynagrodzenie¹³ w 2012 r. wynosiło 4 288 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 13 zł, tj. o 0,3%.

W 2012 r. w GUM wydatkowano 103 tys. zł na sfinansowanie wypłat wynikających z umów zlecenia i umów o dzieło, zawartych z osobami fizycznymi będącymi pracownikami jednostki (16 umów zlecenia na kwotę 84,7 tys. zł¹⁴) i osobami spoza kontrolowanej jednostki (4 umowy zlecenia i 3 umowy o dzieło na kwotę łączną 18,3 tys. zł). Szczegółowym badaniem objęto 20 umów, w tym 10 umów sfinansowanych z budżetu środków europejskich (§ 4171) w kwocie 48,7 tys. zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że zleczone prace¹⁵ zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 354,3 tys. zł, tj. 99,99% planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były niższe o 33%, tj. o 178,5 tys. zł. Niższa niż w 2011 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych była wynikiem niższych wydatków na zakup odzieży ochronnej. Najwyższe wydatki poniesiono na zakupy odzieży ochronnej i obuwia profilaktycznego oraz ekwiwalent za pranie odzieży roboczej.

¹¹ Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹² W przeliczeniu na pełne etaty.

¹³ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

¹⁴ Z tytułu dwóch umów zlecenia nie wystąpiły wydatki w 2012 r.

¹⁵ Przedmiotem umów o dzieło było: przeprowadzenie szkolenia z zakresu bezpieczeństwa pracy, przeprowadzenie szkolenia obronnego, ocena systemu telefonicznego w GUM. Przedmiotem umów zlecenia było: wykonywanie czynności zastępstwa procesowego w sprawach powierzonych radcy prawnemu na podstawie pełnomocnictwa zgodnie z ustawą z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przeprowadzenie egzaminów z zakresu tachografów cyfrowych, przeprowadzenie szkolenia dla pracowników Laboratorium Akustyki i Drgań, przygotowanie propozycji wspólnych projektów badawczych realizowanych w ramach EMRP i udziału w „Partnering Meetings” w kategorii Broader SI Scope (Call 2012), prowadzenie i uaktualnianie bazy danych usług metrologicznych oraz zarchiwizowania zleceń i dokumentacji Zakładu Promieniowania i Drgań M2.

Wydatki majątkowe zrealizowano w dziale 750 Administracja publiczna w wysokości 6 636,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach¹⁶, i były one wyższe od wykonania w 2011 r. o 2 005,5 tys. zł. Wydatkowano na zakupy inwestycyjne 6 408,5 tys. zł (tj. 99,9% planu po zmianach), inwestycje budowlane¹⁷ – 34,4 tys. zł (100% planu po zmianach) oraz inwestycje niebudowlane¹⁸ – 193,5 tys. zł (99,9% planu po zmianach). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne w 2012 r. wykorzystano między innymi na zakupy: aparatu rentgenowskiego (369 tys. zł), systemu kalibracyjnego (387 tys. zł) oraz spektrofotometru Cary 5000 (499 tys. zł) oraz inne, np. łaźnia viskozymetryczna, teraomierz, teslomierz, licznik trójfazowy, chromatograf, centrala telefoniczna, mikrowagi, wzorce masy.

Zobowiązania w części 64 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 7 040,9 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. o 144,6 tys. zł. Główną pozycję (5 353,2 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2011 spadły o 0,68%. Na spadek zobowiązań wpływ miały zmniejszenie liczby osób uprawnionych do otrzymania trzynastej pensji w pełnej wysokości. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. w kwocie 2,6 tys. zł wynikały z dwóch faktur wystawionych w grudniu 2012 r., nieopłaconych w wymaganym terminie przez jednostkę podległą Prezesowi GUM – OUM w Łodzi.

(dowód akta kontroli str. 337-730, 720-730)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków stwierdzono dwie jednostkowe nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹ wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Jednostka podległa Prezesowi GUM – OUM w Łodzi – nie zapłaciła w 2012 r. zobowiązań wymagalnych wobec kontrahentów na łączną kwotę 2 590,57 zł. Zobowiązania wynikały z dwóch faktur: z tytułu zużycia gazu (2,1 tys. zł) – wystawionej przez PGNiG SA Mazowiecki Oddział Obrotu Gazem w Warszawie z terminem płatności do dnia 31 grudnia 2012 r. oraz z tytułu zużycia energii elektrycznej (0,4 tys. zł) – wystawionej przez PGE Obrót SA z terminem płatności do dnia 28 grudnia 2012 r. Faktury wpłynęły do OUM Łódź w dniu 20 grudnia 2012 r. Zobowiązania zostały uregulowane przez OUM w Łodzi dopiero w dniu 3 stycznia 2013 r., tj. 5 i 3 dni po terminie wymagalnym. Odsetki umowne za przekroczenie terminu płatności w wysokości łącznej 3,19 zł zostały anulowane przez kontrahentów. Osobami odpowiedzialnymi za nieterminowe płatności są Główny Księgowy OUM w Łodzi Pani Irena Wasilewska oraz Dyrektor OUM w Łodzi Pan Piotr Romuald Nowakowski. Główny Księgowy OUM w Łodzi popełniła błąd przy rozliczaniu planu finansowego i sporządzaniu projektu decyzji zmian w budżecie wydatków. Środki zaplanowane na wydatki na gaz i energię w § 4260 Zużycie energii elektrycznej w wysokości 9 136 zł przeniosła na zakupy osuszacza powietrza do sprężarki zasilającej długościomierz, stempli oraz etyliny do samochodów służbowych. Decyzję w sprawie przeniesień w planie finansowym 2012 r., z datą 28 grudnia 2012 r., podpisał Dyrektor OUM w Łodzi, na podstawie upoważnienia z dnia 24 lutego 2011 r. wydanego przez Prezesa GUM. W tej Decyzji Dyrektor OUM w Łodzi poinformował nierzetelnie, że wszystkie wydatki i zobowiązania mają pokrycie w planie finansowym na 2012 r. Nieprawidłowości zostały stwierdzone w pierwszej dekadzie stycznia 2013 r. przez pracowników Biura Budżetowego GUM, w ramach nadzoru nad jednostkami podległymi. W dniu 10 stycznia 2013 r. Prezes

¹⁶ Wydatki majątkowe części 64 wg planu po zmianach wyniosły 6 643,8 tys. zł. W ustawie budżetowej zaplanowano wydatki majątkowe w wys. 5 330 tys. zł. W ciągu roku zostały zwiększone o kwotę 1 283,8 tys. zł w wyniku przesunięć pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej oraz środkami z rezerwy celowej w wys. 30 tys. zł.

¹⁷ Zakup programu funkcjonalno-użytkowego do budowy stanowiska pomiarowego gazu propan-butan w OUM Poznań i montaż instalacji przeciwwłamaniowej w OUM Kraków.

¹⁸ Zakup rezerwowego serwera usług z licencją, budowa prototypowego układu do generowania wzorca etanolu, budowa układu do wytwarzania mieszanin etanolu i azotu, budowa układu do badania analizatorów wydechu, zakup podzespołów do modernizacji stanowiska państwowego wzorca jednostki długości.

¹⁹ Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 ze zm.

GUM odwołała upoważnienie dla Dyrektora OUM w Łodzi do dokonywania przeniesień między poszczególnymi paragrafami klasyfikacji wydatków planu finansowego.

(dowód akta kontroli str. 24, 337-358, 384-455, 720-730)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli uważa za prawidłowe działania podjęte przez Prezesa GUM i podległe mu komórki organizacyjne w sprawie usunięcia ww. nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych.

3. Wydatki budżetu środków europejskich

W 2012 r. GUM był beneficjentem środków europejskich w ramach Europejskiego Programu Badawczo-Rozwojowego w dziedzinie Metrologii (EMRP). GUM realizował dwa projekty JRP²⁰ (IN02 EMINDA i Meteomet ENV07), finansowane przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) mieszczących się w kategorii tzw. „innych środków”, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, tj. ze środków rezerwy celowej.

3.1. Planowanie wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Do projektu budżetu nie zostały zgłoszone i w ustawie budżetowej na 2012 r. nie zostały przewidziane wydatki budżetu środków europejskich. Wydanie w 2012 r. decyzji przez Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa w części 64 spowodowało zwiększenie planu wydatków dysponenta określonych w ustawie budżetowej na 2012 r. Zgłoszone przez GUM do Ministra Finansów wnioski o uruchomienie środków z rezerwy celowej dla części 64 uwzględniały przewidywane wydatki na projekty finansowane przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. W trakcie 2012 r. plan wydatków części 64 został zwiększony środkami z rezerw celowych o 103,1 tys. zł. Dokonane w trakcie roku zmiany w planie tych wydatków były celowe.

(dowód akta kontroli str. 14-89, 175-180, 267-318, 351-356, 379, 463, 593-687, 720-730)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 97,8 tys. zł. Wykonane zostały w 94,86% planu po zmianach.

W 2012 r. GUM uczestniczył w realizacji dwóch projektów w ramach Europejskiego Programu Badań w Metrologii (EMRP) na podstawie upoważnienia wydanego Prezesowi GUM przez Ministra Gospodarki.

Kontynuowano realizację, rozpoczętego w 2011 r., 7 Programu Ramowego Unii Europejskiej – IN02 EMINDA „Electromagnetic Charakterization of materiale for Industrial Applications up to Microwave Frequencies”, na podstawie Aneksu III-FORM A „ACCESSION TO THE JRP-CONTRACT”, podpisanego w dniu 21 lipca 2011 r. przez Prezesa GUM. Sumaryczny udział finansowy dla Ministerstwa Gospodarki został określony na lata 2011-2013 na kwotę 29 913,60 euro. W 2012 r. (w lutym, kwietniu i wrześniu) Prezes GUM wnioskował do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej w łącznej kwocie 58,6 tys. zł. Minister Finansów zwiększył wydatki części 64 o 58,6 tys. zł, decyzjami: z dnia 13 marca 2012 r. (w § 4171 Wynagrodzenia bezosobowe o 10,6 tys. zł i w § 6061 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych o 30 tys. zł), z dnia 18 maja 2012 r. (w § 4421 Podróże służbowe zagraniczne o 13 tys. zł) i z dnia 26 października 2012 r.

²⁰ Wspólne projekty badawcze.

(w § 4301 Zakup usług pozostałych o 5 tys. zł). GUM wykorzystał środki w wysokości 54,7 tys. zł, tj. 93,3%. Niepełne wykonanie wydatków wynikało z mniejszej liczby godzin przepracowanych w ramach projektu oraz mniejszej liczby uczestników niż zgłoszona do udziału w projekcie.

W 2012 r. GUM uczestniczył też w realizacji wspólnego projektu badawczego (JRP) w zakresie metrologii ciśnienia, temperatury, wilgotności i prędkości powietrza w atmosferze Meteomet ENV07 w ramach EMRP, na podstawie Aneksu III-FORM A „ACCESSION TO THE JRP-CONTRACT”, podpisanego w dniu 1 grudnia 2011 r. przez Prezesa GUM. Sumaryczny udział finansowy dla Ministerstwa Gospodarki został określony na lata 2011-2014 na kwotę 30 103,30 euro. We wrześniu 2012 r. Prezes GUM wnioskował do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej w łącznej kwocie 44,5 tys. zł. Minister Finansów decyzją z dnia 26 października 2012 r. zwiększył wydatki budżetowe części 64 o tę kwotę (tj. o 40 tys. zł w § 4171 Wynagrodzenia bezosobowe oraz o 4,5 tys. zł w § 4211 Zakup materiałów i wyposażenia). GUM wykorzystał środki w wysokości 43,1 tys. zł, tj. 96,9%. Niepełne wykorzystanie środków wynikało z mniejszych wydatków na zakup dwóch przyrządów pomiarowych, w stosunku do których precyzyjne zaplanowanie wydatków było niemożliwe.

Badaniem objęto wydatki w kwocie 97,8 tys. zł, tj. 100% ogółu wydatków budżetu środków europejskich, z tego:

- wydatki na: konferencje zagraniczne, wizyty zagranicznych uczestników projektu w GUM, wynagrodzenia z tytułu badania właściwości materiałów, opracowywania wyników badań, współpracy z partnerami zagranicznymi i publikacji wyników w ramach projektu EMINDA IN02, wynagrodzenia za zadania badawcze w projekcie METEOMET ENV07, zakup elementów wyposażenia (hygroclip, hygropalm, kabel) dla Zakładu Fizykochemii – w kwocie 68,8 tys. zł (§ 4421 Podróże służbowe zagraniczne – 13 tys. zł, § 4171 Wynagrodzenia bezosobowe – 48,7 tys. zł, § 4301 Zakup usług pozostałych – 4 tys. zł, § 4211 Zakup materiałów i wyposażenia – 3,1 tys. zł), tj. 0,1% wydatków bieżących poniesionych w części 64,
- wydatki majątkowe w kwocie 29 tys. zł (§ 6061 Wydatki na zakupy inwestycyjne: rezonator dielektryczny do pomiarów zespolonej przenikalności dielektryków wraz z oprogramowaniem, wnęka rezonansowa), tj. 0,4% wydatków majątkowych poniesionych w części 64.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki zrealizowano zgodnie z wnioskami o uruchomienie rezerwy celowej oraz decyzjami Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na 2012 r. Stwierdzono, że wydatki zostały poniesione zgodnie z kategoriami wydatków oraz w terminach wynikających z umów o dofinansowanie. Środki wydatkowano w przewidzianym okresie, a wydatki rzetelnie udokumentowano. Realizacja zadań służy osiągnięciu ustalonych w umowach celów, tj.: rozwojowi infrastruktury metrologicznej, zapewnieniu spójności pomiarowej w krajach europejskich, doskonaleniu pomiarów związanych z badaniem stanu i zmian klimatu w skali lokalnej i globalnej.

(dowód akta kontroli str. 14-89, 175-180, 267-318, 351-356, 379, 463, 593-687, 720-730)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej realizacji wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wykonanie wydatków budżetu środków europejskich. Wydatki przeznaczone zostały na realizację zadań ujętych w planie finansowym, a dowody i zapisy księgowo potwierdzające ich dokonanie były kompletne i rzetelne.

4. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

4.1. Mechanizmy zapewniające kontrolę prawidłowości sporządzania sprawozdań

Opis stanu faktycznego

Dysponent części 64 „Wytycznymi Dyrektora Generalnego GUM z dnia 14 kwietnia 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w GUM” ustanowił procedury kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów, w tym przez Okręgowe Urzędy Miar i Okręgowe Urzędy Probiercze pełniące funkcję dysponenta III stopnia w GUM. Procedury dotyczyły w szczególności: sposobu sporządzania i przekazywania sprawozdań oraz sprawdzania poprawności danych. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli zapewniały one prawidłowe i rzetelne sporządzenie sprawozdań rocznych.

(dowód akta kontroli str. 319-321, 720-730)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej skuteczności procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości

4.2. Rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 Centrali GUM (dysponenta trzeciego stopnia):

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy),

a także

- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
  - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
  - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²².

(dowód: akta kontroli str. 329-370, 456-458, 720-730)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 65 703 469,15 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 127 108 049,64 zł i były równe

²¹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

²² Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie w dniu 18 stycznia 2013 r. (dla Centrali GUM).

(dowód: akta kontroli str. 329-330, 456-458, 720-730)

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 65 703 469,15 zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 331-336, 456-458, 720-730)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 127 108 049,64 zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa.

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 6 920 961,19 zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 240.

(dowód: akta kontroli str. 337-360, 456-458, 720-730)

Dane za IV kwartał 2012 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Rb-N i kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z były zgodne z ewidencją księgową. Na koniec 2012 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne powstałe w roku bieżącym z tytułu dostaw towarów i usług w kwocie 2 590,57 zł. Nie wystąpiły zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli str. 357-360, 456-458, 720-730)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²³. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzenia. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str.367-370, 456-458, 720-730)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

²³ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz ocenia pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

5. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Główny Urząd Miar posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁴ (uor).

(dowód: akta kontroli, str. 577-588, 720-730)

W Centrali GUM ewidencja finansowo-księgowa była prowadzona w systemie księgowości komputerowej „Rachunkowość i Finanse” wersja 1.6. Stosownie do założeń kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. nie przeprowadzano kontroli systemu, gdyż nie był on w okresie ostatnich 2 lat zmieniany i modyfikowany i jego funkcjonowanie nie było kwestionowane przez Najwyższą Izbę Kontroli w poprzednich kontrolach.

(dowód: akta kontroli, str.577-588, 699, 720-730)

Badanie przeprowadzono w Centrali GUM, w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe – jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 107 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną²⁵ na kwotę 4 758,9 tys. zł. Niezależnie badaniu poddano także dowody (zapisy) księgowe dobrane w sposób celowy na kwotę 168,4 tys. zł. Wydatki objęte badaniem (4 927,3 tys. zł) stanowiły 3,9% zrealizowanych wydatków w części 64.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie.

(dowód: akta kontroli str. 577-588, 699, 720-730)

Ustalone nieprawidłowości

W kontrolowanej działalności nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność

²⁴ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.

²⁵ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

6. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu faktycznego

Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ufp obowiązek nadzoru i kontroli dysponenta głównego nad podległymi jednostkami realizowany był przez dysponenta części 64:

- w formie pisemnych analiz miesięcznych (informacji o wykonaniu planu dochodów oraz wykorzystaniu przyznanego środków budżetowych) i kwartalnych (zestawień wykonania wydatków budżetowych oraz wybranych wskaźników działalności) sporządzanych przez pracowników Centrali GUM i zatwierdzanych przez Prezesa GUM,
- w formie kontroli u podległych dysponentów, prowadzonych przez pracowników Centrali GUM; kontrole dotyczyły m.in.: prowadzenia rachunkowości, pobierania dochodów i wykonywania wydatków budżetowych, przestrzegania procedur kontroli finansowej, administrowania nieruchomościami i majątkiem, realizacji przepisów zamówień publicznych i o służbie cywilnej; sformułowane na ich podstawie wnioski i zalecenia, dotyczące głównie: postępowań o zamówienia publiczne, sprawozdawczości budżetowej, planu kont, decyzji ustalających zobowiązanie za dokonywanie ekspertyz wyrobów z metali szlachetnych i stopów zawierających metale szlachetne, zaciągania zobowiązań finansowych, nadzoru nad dokumentowaniem postępowań z naborów na wolne stanowiska pracy – skierowane do w Okręgowego Urzędu Probierniczego (OUP) w Warszawie, były na bieżąco realizowane przez adresata; zalecenia Prezesa GUM dla OUM w Poznaniu i OUM w Katowicach są na etapie przygotowania,
- poprzez realizację planu audytu wewnętrznego, w którym uwzględniono realizację zamówień publicznych oraz realizację usług w zakresie metrologii i probierstwa (wzorcowania); sprawozdania zawierające wyniki audytu były na bieżąco przekazywane dysponentowi części 64; zalecenia dotyczyły bieżącej analizy i weryfikacji procedur w zakresie zamówień publicznych (prowadzenie weryfikacji dokumentacji i planów zamówień publicznych); adresat podjął działania mające na celu usunięcie uchybień, informując o tym audytora wewnętrznego.

(dowód: akta kontroli, str.14-33, 497-576, 694, 720-730)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawowanego nadzoru i kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że pomimo prowadzenia działań nadzorczych, w trakcie realizacji budżetu w części 64 w jednej z podległych jednostek wystąpiły pojedyncze nieprawidłowości, które zostały opisane w niniejszym wystąpieniu. Stan taki wskazuje na celowość doskonalenia przyjętych procedur kontroli zarządczej, zwłaszcza w obszarze jednostek podległych (OUM i OUP). Jednocześnie NIK uznaje, że wczesne ujawnienie nieprawidłowości świadczy o efektywnym wykonywaniu funkcji kontrolnych przez odpowiednie komórki GUM.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 04 kwietnia 2013 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
(-) Marian Cichosz

.....
podpis

---

²⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.